

Fragment relacji świadka historii

LUDWIKA ANTONISZYN

ur. 1936, Świrz

Zakres terytorialny i czasowy	Świrz, II wojna światowa
--------------------------------------	--------------------------

Pomoc Żydom w czasie II wojny światowej

To było gdzieś przed żniwami, czerwiec może lipiec. Pamiętam, że wraz z rodzeństwem nocowaliśmy razem z Żydami, których ukrywał nasz ojciec, w schronie wykopanym pod ziemią. Kiedy z rana nasza służąca wyszła z domu, żeby mnie zabrać z tego schronu, zauważyła, że jacyś ludzie idą od strony drogi w kierunku naszych zabudowań. Myśląc, że to Ukraińcy przerażona przybiegła do mojego ojca, żeby mu o tym powiedzieć. Ojciec wyciągnął karabin i stwierdził, że szybciej trupem padnie niż pozwoli Ukraińcom zbliżyć się do naszego domu. Służąca ponownie wybiegła na podwórko i po chwili poinformowała mojego ojca, że to nie Ukraińcy, ale Niemcy, którzy robią obławę na Żydów. Niemcy zrewidowali nasz dom. Ojciec ledwo zdążył schować broń. W ostatniej chwili ukrył ją w drewnianej, rozsuwanej ławie, która czasem służyła nam do spania. Niemcy jej nie znaleźli, ale jakby znaleźli, to by byli nas wszystkich rozstrzelali. Byli u nas cały dzień. Ojca, mamę, służącą, mnie i brata mojego dziadka z jego córką wyprowadzili przed dom niedaleko schronu, w którym przebywali Żydzi z dwójką mojego rodzeństwa. Po kolei wszystkim kazali się kłaść na ziemię. Tylko ojciec stał ze mną na boku. Strasznie płakałam, więc ojciec zapytał się jednego z Niemców, czy może wziąć mnie ręce. Pozwolił mu. Wtedy ojciec przypomniał sobie, że ma przy sobie pistolet. Niepostrzeżenie wyciągnął go z kieszeni i wsadził mi pod kubraczek. Cały dzień chodziłam z tym pistoletem. Ostatecznie Żydów u nas Niemcy nie znaleźli.

Data utworzenia	5 lipca 2018, Dzierżonów
Rozmawiał/a	Anna Kowalczyk, Wiktoria Marciniak
Redakcja	Beata Hebzda-Sołogub
Prawa	Forum Dialogu Między Kulturami